

Mirjana Rumboldt, Dragomir Petric, ur.

OBITELJSKA MEDICINA

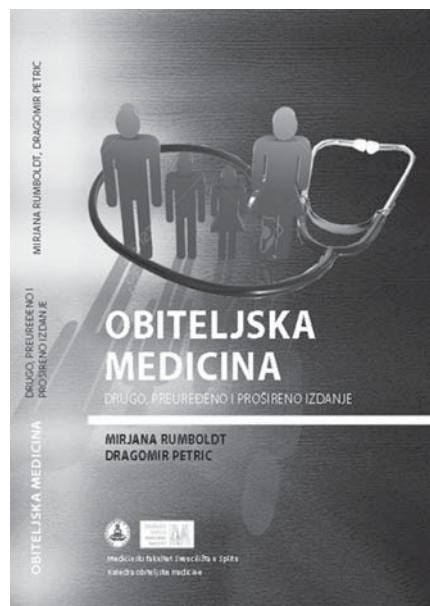
DRUGO, PREUREĐENO I PROŠIRENO IZDANJE

Split: Redak, 2015. Plastificirano, 464 str., cijena 260 Kn.

Prvo izdanje ovog vrijednog udžbenika objavljeno je 2011. godine i prikazano u našem časopisu (*Med Fam Croat* 2012;20:84.). Novo izdanje je doista prošireno i preuređeno, kao što mu i naslov spominje. Naime, umjesto 350 stranica, koliko je imalo prvo izdanje, ovo ima preko 460, a broj poglavlja je sa 46 povećan na 65. Poglavlja su razvrstana u opći (17 tema) i u specijalni dio (48 tema), a štivo je obogaćeno sa 36 slika i 83 tablice uz 478 referencija na literaturne izvore. Broj autora je s 18 povećan na 20, od kojih su čak 15 suradnici Katedre obiteljske medicine Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu.

Tekst je u prvom redu namijenjen studentima zadnje godine Medicinskog fakulteta u Splitu, na kolegiju Obiteljska medicina koji ima 180 sati i sastoji se od nastave (predavanja i seminari), terenske prakse/vježbi i objektivno strukturiranog kliničkog ispita (OSKI), za koji su autori priredili i objavili već dva izdanja praktikuma: Rumboldt M i sur. OSCE/OSKI. Praktikum vještina za studente i specijalizante obiteljske medicine. Split: Redak, 2012. (118 str.) i Rumboldt M, Petric D, ur. OSCE/OSKI (Objective Structured Clinical Examination / Objektivno strukturirani klinički ispit). Praktikum vještina za studente i specijalizante/specijaliste obiteljske medicine. 2. izd. Split: Redak, 2014. (158 str.). I ovo je potonje djelo prikazano u našem časopisu (*Med Fam Croat* 2014;22:79.).

Štivo je namijenjeno i specijalizantima, pa i specijalistima obiteljske medicine radi stjecanja i ovladavanja novih stavova, znanja i vještina u neposrednoj praksi sa specifičnim okolnostima u primarnoj zdravstvenoj skrbi, u očuvanju zdravlja

i zbrinjavanju oboljelih uz sagledavanje njihovog obiteljskog i socijalnog okruženja.

U prvom, općem dijelu (17 poglavlja) obrađena su načela na kojima počiva obiteljska medicina. Tu se obrazlažu najvažnije činjenice iz razvoja i sadašnjeg stanja obiteljske medicine u Hrvatskoj i u svijetu, potanko su prikazane njene specifičnosti kao zasebne discipline, kao i temeljne zasade te struke. Primjerice, posebnim je poglavljima ukazano na osobitosti kućnih posjeta, liječenja u kući, medicinske prakse utemeljena na dokazima, znanstvenog istraživanja, etičkih nedoumica, procesa donošenja odluka i svrshodnog komuniciranja.

Drugi dio udžbenika (48 poglavlja) podijeljen je u dvije cjeline: a) klinički entiteti i b) češće bolesti i stanja.

Klinički entiteti (17 poglavlja) su dobro odabrani jer obrađuju najčešće i najvažnije sindrome u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, a zahtijevaju specifična znanja, stavove i vještine kojima se obiteljski liječnici trebaju odlikovati, pa su i dobar didaktički model za oblikovanje takvog pristupa (npr. pitanje multimorbiditeta). Težište nije na teorijskim znanjima, kojima

su studenti ovladali na drugim kolegijima, pa se spominju kao već stečena, nego se štivo usredotočuje na ono što je specifično za obiteljsku medicinu, a može poslužiti kao obrazac za donošenje odluka u praktičnom radu.

Češće bolesti i stanja (31 poglavlje) razmatraju primjerice akutne i kronične bolesti dišnog sustava, pristup hipertoničaru, dijabetičaru ili reumatičaru, osobitosti zdravstvene zaštite djece, adolescenata, žena, starijih osoba i terminalnih bolesnika, uz prikaz principa organizacije i provođenja aktivnosti sveukupne zdravstvene zaštite. Tekstovi su napisani instruktivno i prikladno obogaćeni sa stotinjak prikaza slučajeva, tj. konkretnih bolesnika i uloge obiteljskog liječnika pri usmjeravanju njihovih sudbina.

Posljednje poglavlje, Natuknice iz latinskoga za medicinare, na više primjera podsjeća na ispravno pisanje latinskih, ponekad i grčkih riječi, brojeva i kratica, te abecednim redom navodi dvjestotinjak pravilno napisanih, a često rabljenih dijagnoza, budući da se latinska terminologija u medicini, kako u nas, tako i u većini europskih zemalja izdašno

rabi, a pogrešno navođenje umanjuje intelektualni integritet autora.

Tekst je sastavljen pregledno i jasno, u jezičnom i konceptualnom smislu, poglavlja su oblikovana i opremljena prema suvremenim didaktičkim načelima: uvodno su istaknute najvažnije činjenice, potom su kroz prikaz problema razmotrene najvažnije teorijske postavke i principi rada obiteljskog liječnika i članova njegovog tima, obrazlaže suradnja s bolesnikom, obitelji, drugim liječnicima, navlastito bolničkim specijalistima, i društvenom zajednicom. Dodatnu vrijednost predstavljaju već spomenuti prikazi slučajeva integrirani u pojedina poglavlja. Terminologija i mjerne jedinice usklađene su sa standardima, a tiskarskih grešaka gotovo i nema.

Zbog svoje sveobuhvatnosti te stručne i znanstvene utemeljenosti, ovaj je udžbenik nezaobilazno štivo studentima i specijalizantima obiteljske medicine, a liječnicima obiteljske medicine bit će korisna potpora u svakodnevnom radu.

Rajka Šimunović